

РЕШЕНИЕ

№ 9

гр. Ловеч, 13.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ЛОВЕЧ в публично заседание на двадесет и пети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **ИВАНИЧКА
КОНСТАНТИНОВА**

при участието на секретаря **ЦВЕТОМИРА БАЕВА**
като разгледа докладваното от **ИВАНИЧКА КОНСТАНТИНОВА** Търговско
дело № 20224300900060 по описа за 2022 година
за да се произнесе, съобрази:

Производство по чл.274, ал. 2 във вр. с чл.213, ал.1 от Кодекса за застраховането (отм.) във вр. с §22 от ПЗР на КЗ във вр. с чл.48 ЗЗД.

Ловешкият окръжен съд е сезиран с искова молба с вх.№ 4526/01.08.2022 г. (п.клеймо: 29.07.2022г.), подадена от **ЗАСТРАХОВАТЕЛНА КОМПАНИЯ „ЛЕВ ИНС”АД**, ЕИК ****, с адрес: гр.София, бул.***** № 67А, представлявано от М. С. М.- Г. и В. В. И.- изп.директори, чрез юриск. И. Г. срещу **Ф. А. Р. и К. Р. А.**, в качеството им на родители на **Р. К. Р.**, ЕГН ***** с адрес: с.К., ул.***** № 33, с посочено правно основание чл.274, ал.2 КЗ (отм.) във вр. с чл.45 ЗЗД и цена на иска: 95 815.19 лева.

Ищецът излага, че на 02.03.2015г., около 22:50 часа, в с. К., на ул.„А.С.“ непълнолетният водач **Р. К. Р.** управлявал лек автомобил марка „Фолксваген“, модел „Голф“, с рег. № ОВ **** ВВ без да има необходимата правоспособност. Същият нарушил правилата за движение по пътищата, а именно чл. 21 ал. 1 от ЗДвП, като движейки се със скорост от 106 км./час в населено място, при навлизане в десен завой с неравности на пътното платно преди него, загубил контрол над управляваното превозно средство, в резултат на което самокатастрофирал, удряйки се във фасадната стена на дом № 89. При произшествието са причинени телесни травми на А.С. К., изразяващи се в многофрагментна фрактура на челната кост вдясно, с умерен натиск, счупване на покрива на дясната орбита и излив в десните челен и сфеноидален синуси и засенчване на етмоидалния лабиринт; атрофия на зрителния нерв на дясното око, довела до трайна и невъзвратима загуба на

значителна част от зрителната способност на дясното око; мозъчно сътресение; травма на главата, разкъсно-контузна рана на главата в челната област над дясната вежда, без открита вътречерепна травма.

Към датата на събитието отговорността на водача на лек автомобил марка „Фолксваген“, модел „Голф“, с рег. № О В **** ВВ е застрахована по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите в ЗК „Лев Инс“ АД, обективирана в застрахователна полица № 221140023*****, със срок на валидност от 25.09.2014г. до 24.09.2015г.

Твърди, че вината на водача Р. К. Р. за настъпване на процесното пътнотранспортно произшествие е установена, като образуваното по случая НОХД № 271/ 2015 г. по описа на ОС - Ловеч е приключено влязла в сила осъдителна присъда.

Посочва, че във връзка с реализираното произшествие и поради настъпилия противоположен резултат, срещу ЗК „Лев Инс“ АД, в качеството му на застраховател по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите по застрахователна полица № 221140023*****, сключена за лек автомобил марка „Фолксваген“, модел „Голф“, с рег. № ОВ **** ВВ, е предявена претенция за изплащане на застрахователно обезщетение за неимуществени вреди от пострадалото лице А.С. К., който е лице с право на обезвреда по смисъла на чл. 265, ал. 1 от КЗ /отм./. С влязло в сила Решение № 76/06.01.2017г. по гр.дело № 15375/2015г. по описа на СГС, ЗК „Лев Инс“ АД е осъдена да заплати на А.С. К. обезщетение за неимуществени вреди. Решението е постановено при участието на трето лице помагач на страната на застрахователя, а именно виновния водач Р. К. Р., действащ лично и със съгласието на своите родители Ф. А. Р. и К. Р. А..

Ищецът твърди, че въз основа на издаден в негова полза изпълнителен лист А.С. К., в качеството на вискател, образувал изпълнително дело № 20179240401193 по описа на ЧСИ Г.К., рег. № 924 срещу ЗК „Лев Инс“ АД за сумата от 77 000.00 лева -главница, представляваща застрахователно обезщетение за претърпени неимуществени вреди, ведно със законна лихва от 02.03.2015г, която към датата на изтичане на срока за доброволно изпълнение е в размер на 18 815.19 лева, разноси по изпълнителното дело в размер на 1 900.00 лева, както и такси по ТТР към ЗЧСИ в размер на 6 202.32 лева. Общо платената сума от застрахователя по изпълнителното дело възлиза на 103 917,51 лева.

Застрахователят посочва, че към датата на застрахователното събитие - 02.03.2015г. виновният водач Р. К. Р. е бил непълнолетен, на 15 години и като се основава на чл. 48 от ЗЗД счита, че родителите, които упражняват родителските права, отговарят за вредите, причинени от децата им, които не са навършили пълнолетие и живеят при тях.

Моли, да бъде постановено решение, с което Ф. А. Р. и К. Р. А., в качеството им на родители на виновния водач - Р. К. Р., с ЕГН *****, бъдат осъдени да заплатят солидарно на ЗК „Лев Инс“ АД сумата в размер на 95 815.19 лева- главница, представляваща изплатено застрахователно обезщетение за претърпените от А.С. К. неимуществени вреди в размер на 77 000.00 лева, както и законната лихва върху главницата в размер на 18 815.19 за периода от 02.03.2015г. до 28.07.2017г., ведно със законната лихва

върху главницата, считано от датата на завеждане на исковата молба и до окончателното изплащане, както и всички направени по делото разноски, включително и юрисконсултско възнаграждение.

Към исковата молба са приложени писмени доказателства и са направени доказателствени искания.

На основание *чл.367 от ГПК* на ответниците е изпратен препис от исковата молба, с указания за възможността да подадат писмен отговор в двуседмичен срок, задължителното съдържание на отговора и последиците от неподаване на отговор или неупражняването на права, които са връчени редовно.

В срока не е постъпил отговор на исковата молба.

Ловешкият окръжен съд намира, че с оглед разпоредбата на *чл.105 ГПК* делото му е подсъдно.

В съдебно заседание ищецът е подал писмено становище, че поддържа исковата си претенция. Ответникът Ф. Р., редовно призована, не се явява и не се представлява. Ответникът К. А. се явява лично и декларира, че не е плащал обезщетение, в момента е в затвора и няма доходи.

От събраните по делото писмени доказателства, които е допуснал и приел, в съответствие със задължението си по *чл.235 от ГПК*, от преценката на становището на страните, *съдът приема за установено следното от фактическа и правна страна:*

Ответниците Ф. А. Р. и К. Р. А. са родители на Р. К. Р., роден на 31.07.1999 година в гр.Ловеч.

С присъда № 14 от 29.09.2015 година, постановена по НОХ дело № 271 по описа за 2015 година, Ловешкият окръжен съд е признал Р. К. Р., ЕГН ***** за виновен в това, че на 02.03.2015г., около 22.50 часа в с.К., на ул.“А.С.“, като непълнолетен, но като е могъл да разбира свойството и значението на извършеното и да ръководи постъпките си, при управление, без да има необходимата правоспособност, на МПС- лек автомобил „Фолксваген Голф 3“, с рег.№ ОБ **** ВВ, собственост на А.А. А. от с.К., нарушил правилата за движение по пътищата- *чл.21, ал.1 от ЗДвП*, движел се в населено място със скорост от 106 км./ч., вместо максимално допустимата 50 км./ч. и по непредпазливост причинил смъртта на Атанас Цветанов Петров, 19- годишен от с.К. и тежка телесна повреда- постоянна слепота с дясното око на А.С. К., 15- годишен от с.К., поради което и на основание *чл.343, ал.4, във вр. с ал.3, предложение шесто, б.“б“*, предложение първо във вр. с *чл.342, ал.1, предложение трето и чл.63, ал.1, т.3 от НК* във вр. с *чл.54 от НК*, го осъдил на три години лишаване от свобода, което намалил с 1/3 или Р. К. Р. да изтърпи наказание от 2 години лишаване от свобода. На основание *чл.69, ал.1 НК* отложил изпълнението на наложеното му наказание за срок от три години, считано от влизане на присъдата в сила. Като причина за извършване на престъплението съдът е посочил нарушение на *ЗДвП*, самонадеяност от страна на подсъдимия и недостатъчен родителски контрол.

Безспорно е, че към датата на събитието водачът на лекия автомобил, марка

„Фолксваген“, модел „Голф 3“, с рег.№ ОВ **** ВВ е имал сключен договор за застраховка „Гражданска отговорност“ в ЗК „Лев Инс“ АД, обективирана в застрахователна полица № 221140023****, със срок на валидност от 25.09.2014 г. до 24.09.2015 г.

От приетото като доказателство гр.дело № 17411/2013 година на СГС и гр.дело № 5049/2015 г. на САС се установява, че с влязло в сила решение № 76/06.01.2017г. постановено по гр.дело № 15375/2015г. по описа на СГС, ЗК „Лев Инс“ АД е осъдена да заплати на пострадалия А.С. К. сумата от 100 000.00 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, причинени му в резултат на пътнотранспортно произшествие, настъпило на 02.03.2015г., ведно със законната лихва върху главницата от 02.03.2015г. до окончателно изплащане на главницата, както и да заплати на адв. Р.М. адвокатско възнаграждение в размер на 3 530.00 лева, а на СГС -4 000,00 лева държавна такса. С Решение № 1569/04.07.2017г., постановено по в.гр.дело № 1308/2017г. САС е отменил първоинстанционното решение, с което ЗК „Лев Инс“ АД е осъдена да заплати на А.С. К. разликата над 77 000.00 лева до 100 000.00 лева обезщетение за неимуществени вреди, както и в частта, с която дружеството е осъдено да заплати в полза на СГС държавна такса над 3 080.00 лева, като отхвърлил предявения иск за разликата над 77 000.00 лева до 100 000.00 лева обезщетение за неимуществени вреди и осъдил ЗК „Лев Инс“ АД да заплати адвокатско възнаграждение в размер на 2 087.00 лева. Решението е влязло в сила на 01.09.2017 година.

Решенията са постановени при участието на трето лице помагач на страната на застрахователя, а именно: виновния водач Р. К. Р., действащ лично и със съгласието на своите родители Ф. А. Р. и К. Р. А..

От приложените по делото писмени доказателства се установява, че по искане на вискателя А.С. К. „ЕГН ****“, е образувано срещу застрахователя изпълнително дело № 20179240401193 по описа на ЧСИ Г.К., рег.№ 924 на КЧСИ, Район на действие СГС. Според изпратената до ЗК „ЛЕВ ИНС“ АД призовка за доброволно изпълнение задължението по изпълнителното дело възлиза на 103 917.51 лева, от които: главница в размер на 77 000.00 лева, законна лихва в размер на 18 815.19 лв. за периода от 02.03.2015 г. до 28.07.2017 г.; 1 900.00 лева разноси за изпълнителното дело и 6 202.32 лева такси по Тарифата към ЧЧСИ, дължими към 28.07.2017 г. Ищецът е представил като доказателства платежни нареждания, от които се установява, че е превел по сметка на ЧСИ дължимите суми, което е дало основание на ЧСИ Г.К., рег.№ 924 да издаде постановление за приключване на изпълнително дело № 20179240401193 поради пълно погасяване на задължението по изпълнителното дело и да нареди вдигане служебно на всички наложени възбрани, запори и други обезпечителни мерки.

При така изложените факти, съдът направи следните правни изводи:

*Спорът е търговски и предмет на производството е предявения от ищеца ЗК ЛЕВ ИНС“ АД срещу ответниците Ф. А. Р. и К. Р. А. , в качеството им на родители на виновния водач - Р. К. Р., с ЕГН ****, регресен иск при условията на солидарност, с правно основание чл.274, ал.2 във вр. с чл.213, ал.1 КЗ (отм.) вр. с чл.48 ЗЗД за сумата 95 815.19 лева, представляващо изплатено застрахователно обезщетение за претърпените от А.С. К.*

неимуществени вреди, причинени виновно от сина на ответниците при ПТП, настъпило на 02.03.2015 г., включващи главница от 77 000.00 лева и законната лихва върху главницата в размер на 18 815.19 за периода от 02.03.2015г. до 28.07.2017г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на завеждане на исковата молба и до окончателното изплащане.

В §22 от ПЗР от действащия Кодекс за застраховането е регламентирано, че за застрахователни договори, сключени преди влизането в сила на този кодекс, се прилага част четвърта от отменения Кодекс на застраховането, освен ако страните договорят друго след влизането в сила на този кодекс. Предвид сключването на застрахователния договор преди 01.01.2016 г., приложимата норма е *чл.274,ал.2 от Кодекса за застраховане (отм.)*, според която застрахователят има право да получи платеното обезщетение от лицето, управлявало моторното превозно средство без свидетелство за управление.

Отговорността на застрахователя за заплащане на обезщетение за вреди произтича от сключения застрахователен договор, но доколкото отговорността му е функционално обусловена от отговорността на прекия причинител на застрахователното събитие, то застрахователят отговаря за всички причинени от него вреди и при същите условия, при които отговаря самият причинител на вредите. Следователно, за да бъде уважен предявения иск по чл. 274, ал. 2 от КЗ (отм.) вр. чл.45 от ЗЗД ищецът следва да установи всички елементи от фактическия състав, пораждащ регресното му право, а именно: наличието на валидно застрахователно правоотношение по договор за застраховка "Гражданска отговорност", сключен досежно МПС, с което е причинено ПТП и ищеца; осъществен от ответника деликт, включващ елементите: деяние, противоправност на деянието, вреда, причинно-следствена връзка между претърпяната вреда и деянието, вина на дееца; плащане от ищеца на застрахователно обезщетение на увреденото лице; и конкретно в случая- че при причиняване на деликта ответникът е управлявал моторното превозно средство без свидетелство за управление.

От събраните доказателства по делото съдът приема за доказани всички елементи от фактическия състав, пораждащ регресното право на ищеца.

Безспорно е, че към момента на настъпване на ПТП собственикът на автомобила е имал валидно сключена застраховка „Гражданска отговорност“ с ”ЛЕВ ИНС”АД.

Влязлата в сила присъда по НОХ дело № 271/2015 година на Ловешкия окръжен съд е задължителна за гражданския съд, който разглежда гражданските последици от деянието, относно това, дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца, съгласно чл.300 ГПК. В настоящия случай, обстоятелствата, свързани с механизма на осъществяване на ПТП, настъпило вследствие поведението на непълнолетния водач, който не притежава свидетелство за управление, както и неговата вина са доказани- те са установени в наказателното производство и са елементи от състава на престъплението.

Влязлото в сила решение по гр.дело № 15375/2015 година на СГС е задължително за съда, който го е постановил, и за всички съдилища, учреждения и общини в Република България, на основание чл.297 ГПК. Според чл.232, ал.2 ГПК установеното в мотивите на

това решение е задължително за третото лице в отношенията му със страната, на която помага или която го е привлякла. То не може да го оспорва под предлог, че страната зле е водила делото. Следва да бъде съобразено, че в това производство въззивната инстанция е съобщила, че с поведението си пострадалият е допринесъл за настъпване на вредата по отношение на него самия, с оглед на което е намалил размера на застрахователното обезщетение.

Застрахователното дружество е представило писмени доказателства, от които може да се направи извода, че в изпълнение на влязлото в сила решение по гр.дело № 15375/2015 година на СГС, е изплатило по изпълнителното дело, образувано по молба на вискателя А.С. К., сумата общо в размер на 103 917.51 лева, включваща: 77 000 лева обезщетение за неимуществени вреди за физически и психически болки и страдания, вследствие настъпилото на 02.03.2015 година ПТП, причинено от виновния водач Р. К. Р. и сумата 18 815.19 лева- законна лихва върху главницата за периода от 02.03.2015 година до 28.07.2017 година, както и разноските по делото. Тъй като Р. К. Р. е участвал в производството по гр.дело като трето лице- помагач на страната на ответника, той е обвързан от мотивите на постановения съдебен акт. В настоящето производство ответниците- негови родители не са оспорили извършеното от ищеца плащане на застрахователното обезщетение в срока за отговор на исковата молба.

Установено е, че към датата на пътно-транспортното произшествие, причинителят на вредата- Р. К. Р. е бил непълнолетен- на 16 години. Съгласно чл.48 ЗЗД родителите и осиновителите, които упражняват родителските права, отговарят за вредите, причинени от децата им, които не са навършили пълнолетие и живеят при тях. В Решение № 270 от 10.01.2017 г. на ВКС по гр. д. № 916/2016 г., IV г. о., ГК е посочено, че отговорността на родителите по чл.48 ЗЗД не е гаранционно-обезпечителна - вместо непълнолетното дете – деликвент, а е лична- за неупражнен родителски контрол и за недостатъчно възпитание на детето. Обсъдено е приложението на чл.48, ал.3 ЗЗД относно освобождаването на родителите от отговорност, като е изразено становище, че се имат предвид случаите на деликт поради неупражнен по обективни причини надзор от родител/осиновител или неполагане на грижи по доброто възпитание (също по обективни причини) на детето - извършител на деликта. Прието е, че „обективните причини трябва да са от такова естество, че родителят/осиновителят да е бил в невъзможност да предотврати противоправното поведение на непълнолетния, както и да е изключена изобщо възможността той да възпитава и контролира детето.“ Изразено е становище, че е възможно при извършване на деликта родителят/осиновителят да не е имал възможност да осъществи надзор или да попречи на непълнолетния да го стори, но категорично е заключението, че той не може да се ползва от [чл. 48, ал. 3 ЗЗД](#), ако в периода преди деликта не е осъществил правилно своя дълг по възпитанието на детето. Обобщението е, че са важни не намеренията и субективните усещания на родителите във възпитателния процес, а резултатът от същия.

В случая ответниците не са доказали наличието на обстоятелства, изключващи тяхната отговорност.

Вземането по регресния иск възниква от момента, в който застрахователят плати обезщетението на третото увредено лице. Върху размера на платеното от застрахователя ответникът по регресния иск дължи и лихва, считано от поканата. В случая за покана следва да се зачете депозирането на исковата молба. Ето защо и на основание чл.86, ал.1 ЗЗД ответникът дължи на ищеца обезщетение върху главницата в размер на законната лихва за забава, считано от датата на подаване на исковата молба – 01.08.2022 г. и до окончателното ѝ изплащане.

По въпроса относно обхвата на паричното вземане на застрахователя при реализиране на неговото регресно право срещу застрахования в хипотезата на чл.274, ал.2 от КЗ (отм.) и по арг. от чл. 227, т. 2 КЗ (отм.) е формирана непротиворечива практика на ВКС - решение по т. д. № 705/2009 г., II т. о., решение по т. д. № 244/2010 г. на ВКС, I т. о., решение №18 от 22.03.2017 г. по т.д.№ 1935/2015 г. ТК. Възприето е становище, че „застрахователят има право на регрес срещу застрахования и за платените лихви за забава, считано от настъпване на застрахователното събитие до датата на съобщаване на обстоятелствата по чл. 224, ал. 1 КЗ; правото на вземане на застрахователя възниква от момента на извършеното от него плащане на пострадалото лице; последица от неизпълнение на задължението на застрахования за уведомяване на застрахователя за обстоятелства, водещи до възникване на гражданска отговорност, е именно възможността застрахователят, с право на регрес, да претендира от застрахования за платените от него лихви за забава от увреждането до плащането.“

В случая, освен изплатената на пострадалия А. К. главница за неимуществени вреди (77 000 лева), ищецът претендира и лихви в размер на 18 815.19 лева, които е изплатил съгласно решението на СГС -в размер на законна лихва върху сумата 77 000 лева за периода от 02.03.2015 година (датата на увреждането) до 28.07.2017 година, и които също му се дължат от ответниците.

По отношение на *разноските*:

С оглед изхода на процеса и на основание чл.78,ал.1 и ал.8 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца разноски по делото общо в размер на 4132.61 лева, включващи юрисконсултско възнаграждение в размер на 300 лева и 3 832.61 лева държавна такса.

Воден от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Ф. А. Р. и К. Р. А., в качеството им на родители на Р. К. Р., ЕГН ***, с адрес: с.К., община У., област Ловеч, ул.“*****“ № 33, да заплатят солидарно, на основание чл. 274, ал.2 от КЗ (отм.) и чл.48 от ЗЗД на ЗАСТРАХОВАТЕЛНА КОМПАНИЯ „ЛЕВ ИНС“АД, ЕИК *****, с адрес: гр.София, бул.“*****“ № 67А, представлявано от М. С. М.- Г. и В. В. И.- изп.директори, сумата 95 815.19 (деветдесет и пет хиляди осемстотин и петнадесет и 0.19) лева,**

представляваща изплатено застрахователно обезщетение за причинени вреди при ПТП на 02.03.2015 г. на пострадалия А.С. К., включващо сумите: 77 000.00 (седемдесет и седем хиляди) лева – обезщетение за неимуществени вреди, 18 815.19 (осемнадесет хиляди осемстотин и петнадесет и 0.19) лева- лихва върху главницата от 77 000 лева за периода от 02.03.2015 г. до 28.07.2017г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба – 01.08.2022 година и до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА Ф. А. Р. и К. Р. А., в качеството им на родители на Р. К. Р. , ЕГН ***, с адрес: с.К., община У., област Ловеч, ул.“*****“ № 33, да заплатят на ЗАСТРАХОВАТЕЛНА КОМПАНИЯ „ЛЕВ ИНС“АД , ЕИК ****, с адрес: гр.София, бул.“*****” № 67А, представлявано от М. С. М.- Г. и В. В. И.- изп.директори, на основание чл.78,ал.1 и ал.8 ГПК разноси по делото в размер на 4132.61 (четири хиляди сто тридесет и два и 0.61) лева.**

Решението може да се обжалва в двуседмичен срок от връчването му на страните пред ВЕЛИКОТЪРНОВСКИЯ АПЕЛАТИВЕН СЪД.

Съдия при Окръжен съд – Ловеч: _____